

Æble/PæreNYT

Nr. 8 // 9. maj 2016

Udvikling

Det fantastiske vejr i den forgangne uge, har rigtigt sat skub i udviklingen. De første avlere har således allerede været ude med ATS i Clara Frijs. Forholdene til denne behandling har været perfekte. Det går rigtigt stærkt med blomstringen i pærerne. I skrivende stund vil det være muligt at udtynge Clara Frijs med ATS på de seneste blomster, men tirsdag formiddag kan det allerede være for sent. Følg blomstringen nøje i egen plantage - der er ingen grund til at tage en risiko for bladsvidninger, hvis der ikke kan forventes effekt. Se nyhedsbrev nr 7, for hvordan der behandles med ATS i Clara Frijs med mindst mulig risiko for bladsvidninger.

Blomstringen i Clara Frijs er begyndt og bierne er i fuld gang i det gode vejr.

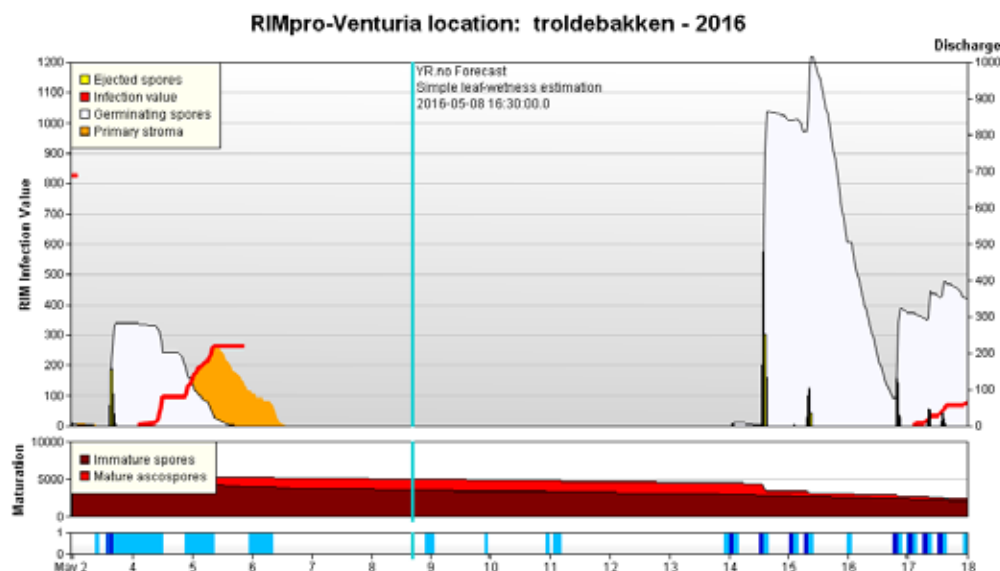
Lucas har også haft rigtigt gode bestøvningsforhold, og hvis ellers bestøverne har været i blomst og bierne sat ud i plantagen, burde de give en god sætning i år.

INDHOLD

Udvikling
Skurv
Meldug
Bladgødsning
Vanding
Gødevanding
Æblebladhveps
Bladlus
Larver
ATS
Økologi

Skurv

Næste gang der kommer nedbør må der forventes en enorm udslyngning af ascosporer og dermed stor risiko for skurvinfektion. Det anbefales at behandle forebyggende med Delan. Følg vejruddisigten nøje for hvornår det næste regnvejr kommer. Se grafik.

< < <

Der er stor ophobning af modne ascosporer nu som følge af det gode vejr, og der vil være stor udslyngning næste gang der kommer nedbør. I Rimpro ses det her den 14. maj hvor yr.no i skrivende stund forudsiger regn.

Meldug

Det er godt meldugvejr, hvilket betyder at det er ved at være tid til en sprøjtning mod meldug igen. I de sorter som ikke er lige ved at begynde at blomstre, kan der bruges 3 kg/ha svovl, i sorter, som er kommet i blomst, bruges 0,2 L/ha Candit.

Bladgødskning

Inden blomstring: 2-3 kg urea/ha + 0,5 L Mantrac + 0,15 Zintrac sammen med svampesprøjtning.

I blomstring: 1,5 kg urea og 0,25 L Mantrac. Pærer kan yderligere få 2 L resistim i denne blanding.

Vanding

Watermarks bør i celledelingen holdes under 15 kPa i Clara Frijs. Hvis træerne tørkestresser i celledelingsperioden, vil det koste meget på frugtstørrelsen. Det, der tabes på de 4-6 uger, kan ikke indhentes senere på sæsonen. Man kan også sige at grundlaget for frugtstørrelsen lægges i denne periode.

Gødning/Gøde Vand

Hvis gødningsplanen er lagt an på at dele kvælstofmængden for at afvente og se hvordan frugtsætningen bliver, så kan det være nødvendigt at supplere kvælstof i form af kalksalpeter eller salpetersyre nu i Clara Frijs.

Mængden af salpetersyre, der tilsættes en stamopløsning, afhænger af mængden af bicarbonat i vandet og kræver en vandprøve for korrekt dosering.

Kalksalpeter kan med fordel bruges nu i celledelingsperioden. Hvis der både ønskes vækst og frugtvækst, skal mængden gives over en forholdsvis kort periode da det er nu træerne går i gang med at bruge det.

F.eks. over de næste 3-4 uger.

Celledelingsperioden er det eneste tidspunkt hvor calcium transporteres fra rodoptagelse og til frugten. Derfor skal man ikke gøde med næringsstoffer som konkurrerer med calcium om optagelse. Det gælder magnesium, ammonium og kalium, som alle tre er antagonist til calcium.

Magnesium kan fra afblomstring med fordel bruges som bladgødskning, kvælstof gives som nitrat, altså for eksempel i salpetersyre eller kalksalpeter, mens kalium må vente til efter celledelingsperioden. Dvs. i Clara Frijs 4-6 uger efter blomstring.

Efter celledeling kan der gives supplerende kalium, for eksempel i form af svovlsur kali, hvis det skal være uden kvælstof, eller kalksalpeter hvis det skal være med kvælstof. Calcium har betydning for frugtens fasthed og dens lagerholdbarhed.

Jern til pærer

- Gule pærer og gule blade yderst i skuddene kan skyldes jernmangel. Hård rodbeskæring, højt udbytte og let jord er medvirkende årsager til jernmangel. Jernmangel kan ikke altid afdækkes i en bladprøve. Ved bladprøve i juli er det desuden for sent at korrigere for mangel i indeværende sæson.
- Tidspunkt for tilførsel: Jern udbringes i perioden fra blomstring til afblomstring og skal helst ske i regnvejr. Så det er tid nu. Er der ikke udsigt til regn indenfor en overskuelig periode efter blomstring, skal jernproduktet vandes ud i stor mængde vand, mindst 1500 liter pr ha.
- Der findes efterhånden en del produkter på markedet til jerntilførsel. Man skal først og fremmest kigge på **indholdet af jern, om det er på chelateret form og prisen på produktet** (hør din forhandler ad før du bestiller!). I tabellen findes en oversigt over de produkter, vi finder mest aktuelle.
- Det er vigtigt for tilgængeligheden og dermed optagelsen i træet, at jernet findes på chelateret form. Chelateret betyder, at jernet er tilgængeligt, selvom pH varierer.
- Gødningsprodukter skal ligesom plantebeskyttelsesmidler være registrerede i Danmark for at de må anvendes. I udlandet omtales som noget nyt produktet Bolikel XP (6% jern baseret på HBED) fra Yara. I Norden vil det få navnet YaraVita Rexolin X60.

Produkt	Jern-indhold	Dosering	Kommentar
YaraVita Rexolin D12	12%	10 kg/ha	Chelateret form. Stabilt op til pH 7
Pioner HBED	9%	10-15 kg/ha	Chelateret form. Stabilt op til pH 12
YaraVita Rexolin APN	6%	10-20 kg/ha	Chelateret form. Indeholder foruden jern også små mængder andre mikronæringsstoffer
Pioner DTPA	6%	10-20 kg/ha	Chelateret form. Stabilt op til pH 7
Pioner EDDHA	6%	10-20 kg/ha	Chelateret form. Stabilt op til pH 10. Prisen på dette produkt gør, at det kun er aktuelt i særlige tilfælde: på jord med pH omkring og over 7 (reaktionstal 7,5), eller hvis der er kalket indenfor de seneste år

Spindemider (rødt spind)

De første spindemider er på benene. Se efter angreb af spindemider nu, hvor æggene er klækket/klækker. Undersøg med lup undersiden af de mindste rosetblade. Avlere som producerer i henhold til IP-reglerne kan forholde sig til en skadetærskel på 60% af bladene med angreb.

I tilfælde af, at angrebet er så svagt, at der er tvivl om behandlingsbehovet, er det vigtigt at se efter om der er rovmider til at holde spindemiderne i skak.

Angreb af spindemider er ofte begrænset til mindre arealer, og lokaliserer man området, kan man nøjes med at behandle det angrebne areal.

- Nissorun: Er der behov for bekæmpelse tilrådes Nissorun, for virkning på æg, larver og nymfer. Dræber ikke de voksne spindemider, men æggene udvikles ikke, hvis hunnerne har været i kontakt med midlet. Kun 1 behandling pr år.
- En vigtig pointe når det gælder om at komme spindemiderne til livs er at give **gode vilkår for rovmiderne**: minimér brugen af pyrethroider, undgå svovl i høj dosering (over 4 kg/ha pr sprøjtning), begræns brugen af mancozeb-midlerne.
- Sørg for god dækning når der behandles mod spindemider. Hvor det er overkommeligt kan der med fordel køres i begge retninger i rækken for at undgå steder i træet, hvor man ikke får dækket.
- Milbeknock: Milbeknock har vist sig at være et meget effektivt middel mod spindemider. Midlet er farligt for bier (ved en fejl er dette ikke kommet med på de første etiketter). Fra Tyskland meldes om, at nogle sorter (Golden, Gala) er følsomme for Milbeknock.

Find spindemiderne på bagsiden af rosetblade, de er begyndt at klække

Æblebladhveps

Det er ved at være tid til at få hængt de hvide limplader til fangst af æblebladhveps. Limplader til fangst af pærebladhveps skal også hænges op nu, det er sidste udkald i Clara Frijs.

Rød æblebladlus

Den sidste uge har budt på gode muligheder for effektiv bekæmpelse af både bladlus og larver. I flere sorter blev der fundet røde bladlus i blade, som så småt var begyndt at krølle sammen. Når først bladene krøller er der stort set ingen effekt af pyrethroider og selv Pirimor i perfekt vejr, kan være svært at få god effekt af. Derfor anbefales Teppeki, hvis der ikke er behandlet endnu.

Pirimor og Teppeki har begge den fordel at de er selektive midler, og dermed ikke har negativ effekt på nyttedyrrene i plantagen. Er der problemer med blodlus i plantagen, er det også disse to midler, der foretrækkes.

Larver

Det har også været perfekt vejr til larvebekæmpelse, ikke mindst ved brug af Dipel /Turex, som kræver ekstra gode temperaturer. I sorter, som er lidt bagefter med udviklingen kan det stadig være aktuelt at bekæmpe mod larver. I æblerne vælges Steward, i pærerne er der forhåbentlig behandlet allerede, en ellers er det Dipel/Turex som er anbefalingen. I æbler hvor der er problemer med blodlus, kan med fordel bruges Dipel / Turex især senere på sæsonen, hvor Steward vil være hård mod ørentvisterne (naturlige fjender for blodlusene). Feromonforvirring hænges op nu. På de tidligste lokaliteter hænges feromonfælderne også snart op.

I sidste uge var der allerede store larver at finde i plantagerne. På venstre billede er larven spundet ind i et blad, på højre den relativt store viklerlarve som gemte sig i det sammenspundne blad.

Åben blomst – hvad bør du undgå?

- Svovl og bittersalt: Under uheldige omstændigheder kan der ske svidning/udtynding. Økologer har ikke andre alternativer end svovl mod skurv, så her er man nødt til at bruge svovl i blomstringen.
- Aminosol: Midlet virker afskrækkende på bierne på grund af lugten.
- MCPA: Brug ikke MCPA pga. hormonvirkningen. Hvis behov kan ukrudt bekæmpes med Round-up under blomstringen.
- Tjek bi-mærke (blandt andet Steward, pyrethroider og Milbeknock). Faresætning afgør om midlet må bruges udenfor biernes flyvetid.

Udtynding

Maskinudtynding, udtynding af Clara Frijs med ATS og Udtynding af midterblomst med ATS, se nyhedsbrev nr. 7

ATS i æbler

- Den vigtigste faktor for vurdering af hvor meget der skal udtyndes er udbyttet året før, vejret i blomstringsperioden, biernes aktivitet samt mængde og kvalitet af blomsterne.
- Tjek for frostskaade før behandling med ATS påbegyndes.
- Tidspunkt: Hold øje med insektaktiviteten og at blomstringen i bestøversorterne er, som det skal være. Det er vigtigt, at den mængde blomster, man ønsker at stå med efter udtyndingen, er befrugtede, når der udbringes ATS dvs. efter ca. 2-3 dage med godt vejr og biaktivitet. Bemærk at nogle af paradistræerne springer over med blomster i år. Tjek derfor efter inden beslutning om udtynding tages.
- Dosering og væskemængde: I træer, som har nået fuld højde, ligger doseringen på 12-15 kg pr. ha. I de fleste tilfælde er der behov for at gentage behandlinger med få dages interval. Så bruges der 15 kg pr ha i første sprøjtning og 12 kg/ha i de efterfølgende sprøjtninger. Brug 250-300 liter pr ha.
- Vejrforhold: Ved udsigt til forhold som giver langsom optørring (regn, tåge, nattedug) og ved mellemstor væskemængde øges risikoen for bladsvidninger. Kør derfor kun under vejrforhold og efter et køremønster som sikrer optørring indenfor et par timer, og hvor der ikke er udsigt til regn indenfor de første 3-4 timer efter udbringning. Følg vejrudsigten nøje.
- Blanding: i æblerne kan ATS med fordel blandes med Delan, hvis der skal behandles mod skurv i samme periode.

ATS i nyplantninger

I nyplantninger, hvor man ikke ønsker frugtsætning overhovedet, skal ATS bruges så **snart de første blomster er åbne**. Udbringning gentages cirka hver 2. dag (hvis det er godt vejr). Dyserne blændes, så den faktiske dosering af ATS reduceres til **ca 6 kg/ha**. Vær særlig opmærksom på "overlap og gennemsprøjtning" i små træer, da der ikke er så meget trævolumen til at opfange dråberne. Følg i øvrigt vejledningen i afsnittet om ATS i æbler.

ØKOLOGI

NeemAzal

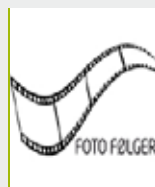
- NeemAzal har god virkning mod røde bladlus.
- Sprøjtningen skal optimalt udføres når der er ballon i Jonagold.
- Dosering: 1,5 l pr. m plantehøjde pr. ha, dvs. 3 l/ha ved 2 m høje træer.
- NeemAzal er systemisk. Udfør behandlinger tidlig morgen på en varm dag. Det må ikke regne i 24 timer efter behandling.
- NeemAzal kan give skader på nyttedyr. Pas derfor på med at udføre for mange behandlinger.

Maya Bojesen - Pt. sygemeldt
Tlf: 21 71 77 57
myb@seges.dk

Hanne Lindhard Pedersen
Tlf: 87 40 66 06 / Mobil: 23 82 63 47
hlp@seges.dk

Lene Baarts
Tlf: 40 45 99 98
lba@seges.dk